

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26.—
za pol leta „ „ 13.—
za četrt leta „ „ 6.50
za en mesec „ „ 2.20

V upravnishvu:
za celo leto naprej K 20.—
za pol leta „ „ 10.—
za četrt leta „ „ 5.—
za en mesec „ „ 1.70

Za pošlj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona štev. 74.

SLOVENEČ

Inserati:

Enostop. petitv. (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 „
za trikrat 9 „
za več ko trikrat . . 8 „
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izvenišli nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Političen list za slovenski narod

Upravišstvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upravišškega telefona štev. 188.

Kje je rešitev?

Poraz liberalne stranke na Ogrskem je najmočnejša politiška pridiga. Iz nje se učimo presoati dosedanje politiške stranke; bistri nam pa tudi pogled v bodočnost. Kulturno - politiško je važen ta poraz, ker nam izpričuje, kako klavirno propadajo liberalne stranke sploh, kako zelo se maščuje nad njimi protiljudska hinavščina. Gospodarsko je znamenit, ker nam kaže, da si Ogrska kmalu osnuje samostojno gospodarsko ozemlje.

Veliko večjega pomena je pa državno-pravni pomen, ki tiči v zmagi ogrske neodvisne stranke, katera odkrito pobija pogodbo, ki se je sklenila l. 1867 med našo in ogrsko državno polovico, in stoji na stališču popolne samostojnosti ogrske države. Edina skupna vez med obema polovicama je po teh nazorih skupni vladar

Seveda se nikakor ne identificiramo s težnjami te stranke. A v politiki je potrebno, da vsako silo merimo in preizkušamo z vso hladnokrvnostjo, da dosežemo ravnovesje

Ta stranka je danes najmočnejša; ne bo dolgo, ko bo imela popolno večino. O tem ni dvojbe. Ti dogodki prepričujejo vsakega, kdor ima trohico zdravega uma, da je bila na Hrvaškem edina pametna in upravičena stranka — pravaška. Mažaronska stranka sploh nima pravice do imena kake resne politiške stranke. V nji je četa od vseh strani pribeglih sebičnejšev, ki so hoteli zase iz danih razmer dobiti čim največ dobička. — Brez programa in brez smeri v bodočnost robujejo za košček kruha. Tista opozicijska stranka, ki je priznavala nagodbo z Ogrsko, in ki je samo zahtevala, naj se pravično izvršuje, je imela z mažaronsko stranko skupno stališče, češ, da so razmere l. 1867 nekaj stalnega, s čimer je treba kot z neizpremenljivim dejstvom računati. Kratkovidna omejenost označuje te misli.

Ti ljudje so politikovali z zavezanimi očmi. Vpitje judovsko liberalne stranke na Ogrskem jih je omamilo, da niso iz dejanskih razmer med ogrskim ljudstvom izprevideli, na kako slabem temelju stoji pogodba l. 1867. Ogrska neodvisna stranka in stranka prava sta dva logiška korrelata. Žalibog da so razmere na Hrvaškem silno slabo znamenje za bistroumnost in značajnost tamoš-

nje intelligence. Vsaj v tisti meri, v kateri je napredovala neodvisna ogrska stranka, bi morala napredovati tudi pravaška. Zmaga Košutovcev pomenja logiško zmago hrvaških pravašev. Vsi drugi hrvaški politiki vzdržujejo nekaj, česar ni več. Veja, na kateri so sedeli, je odžagana. Njihova politiška načela vise v zraku. Malokdaj se je še tako osmešila kaka politiška struja! — Stranka prava stoji danes pred vsem svetom kot stranka razsodnosti in značaja!

V sredo dne 12. okt. 1898 so zastopniki katol.-narodne stranke na Kranjskem pri shodu stranke prava na Sušaku oddali izjavo, da stoji tudi oni na stališču hrvaškega državnega prava. To dejstvo obnavljamo danes z zadovoljstvom. Zgodovina zadnjih dni je izpričala, kako trezno je sodila katoliško-narodna stranka o politiških razmerah. Našla je edino pravo obliko slovenski rešitvi v edini življenja zmožni državnopravni ideji na slovanskem jugu. Marsikdo, ki se je sicer veselil te izjave, je sodil sam pri sebi, da je njena ideja sanjarska, utopiška. Danes je dokazano, da tudi to ni res. Pravaška ideja je v resnici eminentna praktiška in daljnji razvoj avstrijske politike bo pokazal, da so slovenski katoliški politiški voditelji v usodnem času z moškim pogumom izrekli rešilno načelo.

Dokazano je, pravimo. Nemške narodne stranke, ki se drže programa, sklenjenega v Lincu že pišejo po svojih listih, da se njihov načrt kmalu uresniči. In kaj pravijo v njem: Galiciji naj se dá samostojnost, Dalmacija naj se združi s Hrvaško; ostale pokrajine pa naj tvorijo z nemškim državnim jezikom zvezano nemško Avstrijo. Kakor so logiško nujen korrelat ogrske neodvisne stranke hrvaški pravaši, ravnotako logiško nujen korrelat na linškem programu združenih Nemcev je češka državna pravna stranka in slovensko-istrska zveza na temelju hrvaškega prava. V soglasju s tem je naš boj proti tuji birokraciji, ki služi Nemštvu pri nas in zraven tudi naš demokratski značaj. Kar nameravamo, se da doseči edino le z organizovanim, zavednim ljudstvom, ki ima politiško moč v svojih rokah. Last not least, je pa npravni in umski kit živega krščanstva, ki veže južne Slo-

vane sedaj, kakor jih je vezal pred veki v boju proti Turkom.

Bili so časi, ko so se zdele te ideje nevarne; dejali so jim, da so prekucijske. Čas, ki živimo v njem, meče na kup tudi take očitke, kakor sploh vse, kar se je rodilo iz liberalizma. Razumni avstrijski državniki morajo spoznati, da pomenja vresničenje teh idej rešitev in okrepjenje avstrijske države, in da bo šele potem mogla država pod habsburškim vodstvom izvrševati svojo od Boga ji dano kulturno nalogo v Evropi.

Državni zbor.

Dunaj, 6. febr.

Do, ut des.

Večletna navada je bila v avstrijski zbornici, da so bili na dnevnem redu razni nujni predlogi, ki so zadrževali redno delo. Ta navada se je tako udomačila, da se bode ponavljala ob vsaki ugodni in neugodni priliki. Z med razpravo o državnih podporah so Vsenemci iznenadili zbornico z znanim nujnim predlogom, ki je bil nov udarec v vodo. V zadnji seji je zbornica dovolila vladi potrebni kredit za državne podpore. Sedanja vlada je v istini takoj v pričetku pokazala dobro voljo, da napravi in si tudi v zbornici ohrani dobro voljo. Država potrebuje vojakov in vlade dolžnost je, da jih izposluje od parlamenta. Druga točka dnevnega reda je torej bila vladna predloga glede vojaških novincev za leto 1905. Danes naj bi se bila pričela razprava. Oglašanih je zopet do 50 govornikov.

Nemiri v Rusiji.

Poslanec Daszynski pa je poskrbel, da se ne opusti stara navada. Začetkom seje je vsenemški poslanec Berger zahteval, naj zapisnikarji dobesedno prečitajo vse interpelacije, kar se je zgodilo. Nato je socialni demokrat Daszynski vložil nujni predlog, v katerem zahteva od vlade, zakaj je zadnji teden prepovedala razne ljudske shode. Daszynski je z vso prirojenemu zgovornostjo in strastjo opravičeval in zagovarjal nemire na Ruskem. Kakor poljski Mirabeau je gromel proti ruski avtokraciji, ki hoče baje v krvi nedolžnih žrtve zadušiti „človeško prostost“. Mi gotovo ne zagovarjamo korupcije v ruski upravi, a prepričani smo tudi, da je nemire v Rusiji ravno sedaj provzročila „tuja roka“, ki išče druge koristi, nego prave človeške prostosti. Ako Poljaki upajo, kakor trdi Daszynski, da si sedaj pridobijo prejšnjo politično svobodo in samostojnost, se grozno varajo. O tem je gotovo tudi Daszynski prepričan. Toda soc. demokratje hočejo tudi žalostne dogodke v Rusiji izkoristiti v svoje

namene. In edino to namerava nujni predlog posl. Daszynskega.

Odgovarjal mu je takoj minister za notranje stvari, grof Bylandt. Rekel je kratko in jako pomirljivo: Vlada se ne vtika v notranje ruske razmere.

Policija v Krakovu pa je razgnala ljudski shod šele v trenutku, ko je množica meter visoko podoba ruskega carja hotela zažgati. Tega policija ni smela trpeti. Ministrov govor je napravil jako dober vtis.

Češki radikalec Fresl je posnemal Daszynskega ter z vsem glasom izkušal dokazati, da avstrijske razmere niso boljše od ruskih. Grof Sternberg je vzbujal občno veselost, ko je naglašal, da soc. demokratski voditelji hujskajo ljudstvo, a se v nevarnosti skrivajo za ženske in otroke. Sedaj govori soc. demokrat Pernersdorfer, ki pa s svojo navidezno ogorčenostjo ne vzbuja nobene pozornosti. Zbornica je odklonila nujnost predloga. Ob 5. uri se je pričela razprava o vojaških novincih. Prvi govori vsenemški poslanec Kutscher.

Dogodki na Ruskem.

Stavka ponehuje.

V Peterburgu je mir. Peterburški metropolit Antonij je imel v nedeljo cerkveno opravilo v cerkvi Putilovih tovarn ter je govoril delavstvu, naj bo trezno. Trepo v nič kaj ne veruje, da bi bil Gapon pobegnil ter je mnenja, da je kje v Rusiji skrit. Najslavnejši ruski pevec Šaljapon je demonstrativno radi aretacije Gorkega izstopil iz carske opere v Peterburgu. Najnovejše poročilo, ki je došlo včeraj zvečer, trdi, da so Gorkega sedaj res izpustili. V Sosnovicah je včeraj stavka deloma prenehala, a se v sredo zopet prične, če do tedaj tovarnarji ne ugodijo delavskim zahtevam. Okolu Sosnovic je ustavljen tudi železniški promet na zahtevo stavkajočih do petka tudi na srednjih šolah ne bo pouka. V Sosnovice je 15 000 stavkajočih prišlo v Dombrovo, a kazaki so jih prisilili, da so se zopet vrnili. V Lodzu je katoliška in pravoslavna duhovščina naznanila generalnemu guvernerju, da bo večina delavcev zopet pričela delati. Neki aretirani vodja štrajka je generalnemu guvernerju dal take podatke, da je bilo mogoče aretirati 30 voditeljev stavke. Pri nekem manjšem spopadu je bilo ranjenih zopet 15 delavcev, ubit pa en delavec in en kazak. „N. W. Tagbl.“ pravi, da je bilo pri nemirih v Varšavi ubitih 65 oseb, 200 ranjenih, od katerih je 20 oseb umrlo, 733 oseb je bilo aretiranih, od teh je 336 obtoženih roba in tatvine. V Jekaterinoslavu je končana stavka v lekarnah, tiskarnah in cestnih železnicah. Casopisi bodo danes zopet izšli. Le iz Batura prihaja poročilo, da se stavka ondi

LISTEK.

Poljsko pismo.

Krakov, 5. jan.

Vsi časopisi poročajo o nemirih v ruski Poljski. Manj se pa poznajo vodivne sile. Splošno smemo reči, da so bili vsi ti nemiri delavske demonstracije. Glavne delavske organizacije so te-le: Poljska sociališka stranka (Poljska partya socyalistyczna P. P. S.), ki ima zlasti v poljskem kraljestvu s središčem v Varšavi svojo moč. Na Litvi je najmočnejša židovska delavska organizacija Bund. Sicer je pa v poljski sociališki stranki tudi silno mnogo židov. Ta stranka povdarja poleg socialiških načel nezavisnost poljskega kraljestva. Poleg teh dveh delavskih zvez je pa še socialna demokracija poljskega kraljestva, ki odločno

zastopa mednarodno stališče in pobija vsako poljsko narodno stremljenje med delavci. Bund je sicer ravno tega mišljenja, loči se pa, ker ima samo žide v svoji sredi, in mu je torej pred vsem popolna enakopravnost židov na srcu. Četrta majhna delavska stranka se zove Proletaryat.

Demonstracije je vzbudila poljska sociališka stranka. Imele so do nedavna samo protivladni značaj. Brezdvojbe je vplivalo na to imenovanje liberalca Mirskega za ministra notranjih zadev. Nemiri, ki so se zadnje mesece vršili v Varšavi, Lodzu, Pabjanicah, Kališu, Censtohovi, Sosnovcu, Radomcu, Ostrovcu, Starahovicah, Crnjelovu, Bodzehovu, Lublinu, Siedlcu, Mordih in Libosodem, so imeli samo namen podpreti vse tiste stranke, ki so zahtevale ustavne izpremembe.

Tu so pa butali vmes dogodki v Pe-

terburgu. Strel sv. Treh kraljev dan in ž njim združeno peterburško delavsko gibanje, je naenkrat prestavilo tudi poljske delavske stranke na drugo stališče. Pripravljati so se jeli za revolucijo. Poljska sociališka stranka je proglasila svoje politiške zahteve; v njih pravi, da se mora ustanoviti v Varšavi poljska ljudska zbornica in v Vilni ravno taka za Litvo na temelju splošne in enake volivne pravice. Vse delavske stranke so pa naznanile splošni štrajk. Delavci so pripravljeni. Ko bi se zlasti južna Rusija priklopila revolucijskemu gibanju, bi tudi poljsko delavstvo iz demonstracij prešlo na pravo revolucijsko delo. Če se pa to ne zgodi, so pa vsi ti nemiri samo prehodna demonstracija, ki dokazuje, da delavstvo samo čaka, kdaj naj udari.

Umljivo je, da se židje tudi izven Rusije silno zanimljejo za to gibanje, in je

radi pretiravajo. Želja jim je mati njihovih misli in popisov. Tudi avstrijska socialna demokracija je stopila na delo. Po raznih krajih so bile protiruske demonstracije. Tudi v Krakovem je socialna demokratski vodil Dašinjski poizkusil srečo. Dne 1. februarja je v mestnem zastopu predlagal, naj se izreče egorčenost nad postopanjem ruske vlade. Župan se je predlogu uprl, češ da ne spada v mestni zastop. Galerija je burno demonstrirala proti večini: „Babe! To so Poljaki? Carski lakaji! Izdajavci naroda. Zavoljo redov molčite!“

Na Svečnico je imel Dašinjski delavski shod. Po njem je krog 2000 delavcev korakalo po glavnem trgu in pelo. Na čelu so nosili carjevo podobo s podpisom „Krvni žejni car Nikolaj“. Prišlo je do spopada s policijo, pri katerem je bilo osem mladeničev ranjenih.

zopet širi z novo močjo. Železniška proga je na raznih mestih poškodovana. V Kaluži je stavka ponehala, istotako tudi v Moskvi stavka delavcev po kanalih. Magistrat je ugodil vsem njihovim zahtevam. V Odesi so zaprli vseučilišče.

Gotovo je, da so bila poročila tujih brzojavnih agentur o nemirih precej pretirana. Tako se je poročalo, da v Varšavi stavka 100 000 in v Lodzu 100 000 delavcev, statistika pa izkazuje za Varšavo 25.000 in za Lodz 40.000 delavcev.

Nov atentat.

V Helsinkforsu je neki mož v častniški obleki napadel prokuratorja senata Jahnssona v njegovem stanovanju. Jahnsson je bil takoj mrtev, tudi njegov sin je bil ranjen. Napadalec pravi, da se piše Aleksander Gadd.

Japonsko hujskanje v Rusiji.

Pariški listi pišejo: Nemiri v Petrogradu so gotovo plod agitacije, plačane z japonski in angleškimi denarjem. Ruski delavec ni revolucionaren v tem smislu, da bi se hotel upreti carju. Kakor muhiku je tudi ruskomu delavcu carjeva oseba sveta. A da si želi tudi ruski delavec večjih pravic in boljšega življenja, to je naravno. To so pa agitatorji zlorabili za revolucijo.

Gapon je po ruskih virih judovskega pokoljenja in je živel duhovskemu stanu jako neprimerno. Med delavstvom je širil nihilistične nazore, a je postal vendar tajni ogleduh Plevejev, od katerega je dobil baje 6000 rubljev na leto, da mu je ovajal delavce. Rusko delavstvo je sedaj ogorčeno proti voditeljem in proti dijakom, ki so je nepremišljeno zapeljali k tako nevarnim nemiro. Japonci so se že ob začetku vojske bahali, da bodo Rusom doma naredili zgago, da jo bodo pomnili.

Politični umori.

Revolucionarni odbor je izdal proklamacije, v katerih grozi s političnimi umori. Generalnega guvernerja Trepova je baje odbor obsodil na smrt.

Rusko-japonska vojska.

Boji se nadaljujejo.

„Daily Telegraph“ poroča iz Tokia: Splošni boji ob Sahu se nadaljujejo. Kuropatkin se umika pritisku japonskega levega krila, ki je že prekoračilo Hunho (?) ter prodrlo na oni strani 5-6 milj. — Nadalje poroča „Telegraph“, da sta fronti obeh armad ob Sahu pričeli z ofenzivo. Japonci so pričeli z ofenzivo na levem krilu ter prodrli 5-6 milj. — Uradno se poroča iz Tokia, da je v okolici Hantuna mirno, ne glede na to, da se Rusi pridno utrjujejo. Rusi so 4. t. m. napadli Hitajcu, a so se drugi dan umaknili proti severu. Dne 4. in 5. t. m. je obstreljevala ruska pehota Nahvančin. Mali oddelki ruske pehote so tu napadli Japonce, a so bili odbiti.

Besede Kuropatkinove.

„Rusj“ omenja sledečih Kuropatkinovih besed, ki jih je pred kratkim izpregovoril pri nekem obedu: „Moje mnenje je, da se Japonci ne vojskujejo spretno, ampak da celo slabo operirajo; kajti ko bi bili spočetka bolj pametni, bi bili mi že zdavnaj onostran Harbina!“

Steselj v Carigradu.

Carigrad, 7. febr. Steselj pride 23. t. m. z 200 Rusi sem. Ruski peterburški poslanik se mu je danes odpeljal do Port Saida nasproti.

V Colombu se je Steselj izjavil, da je portarturska blagajna začetkom vojske imela 1.500.000 rubljev, na dan kapitulacije pa je bilo v blagajni le še 1-5 rub. Vsak dan je umrlo 400 mož.

Okolu Ljaojana.

Peterburška brzojavna agentura trdi, da je v Ljaojanu le 200 mož orožništva in policije. Železnica Port Artur-Ljaojan je popolnoma nepokvarjena in vozi lahko po njej 10 vlakov, katerih vsak ima 40 voz. Železnica Jalu Ljaojan še ni zgrajena. Paralelno s to železnico bodo zgradili tudi ozkotirno konjsko železnico.

Kuropatkinovo poročilo.

General Kuropatkin poroča dne 5. t. m.: Ruski oddelki je prodiral proti Santuje, 12 vrst jugovzhodno od Sifentaja ter pregnal japonsko pehoto iz Santajce in Savdana. Naše izgube so neznatne. — Nadalje poroča Kuropatkin 5. t. m.: Sovražnik je potisnil od Kvanhvance-Tortaja naprej več baterij, kar kaže na ofenzivo. Naše topništvo je pričelo streljati in vrglo japonce nazaj.

Kuropatkin odpoklican.

„Journal“ poroča, da je odpoklicanje Kuropatkinovo v principu sklenjena stvar ter se bo izvršilo iz zdravstvenih ozirav. Kuropatkinu sili kri v glavo. Grippenberga je zahteval, da naj se mu pripravi posebni

vlak, da se tem hitreje vrne v Peterburg, ker ima carju sporočiti važne stvari.

Sklepa miru še ne bo.

Dopisnik rimske „Tribune“ je bil sprejet od ruskega velikega kneza Cirila, ki se sedaj nahaja v San Remo. Knez je mnenja, da se za sedaj ne more niti misliti na sklenjevanje miru med Rusijo in Japonsko. On da se povrne meseca marca na bojišče. Kakor znano, nahajal se je knez Ciril na „Petrovlovsku“ v onem trenutku, ko je tako žalestno končal Makarov in Vereščagin.

Japonski poveljniki.

Admiral Togo je bil v soboto v avdienci pri japonskem cesarju. Vrne se sedaj k svojemu brodomu. — General Matsumara, ki je poveljeval Japoncem na „203 meterski grič“, je umrl.

Premirje?

Iz Tokia poročajo v Rim, da Ojama in Kuropatkin obravnavata o premirju za pokopavanje mrličev. To premirje bi ne moglo biti kratko, ker je mnogo mrličev in je zemlja zamrznjena.

Poročilo maršala Ojame.

Maršal Ojama poroča 3. t. m.: Rusi so se včeraj zopet pričeli gibati nasproti levemu japonskemu krilu; na fronti obeh armad so se vršili neprestani boji. Na obeh straneh se je vršilo hudo topniško streljanje.

Položaj v drž. zboru.

Dunaj, 7. febr. Danes se vrši seja načelnikov klubov, v kateri bodo določeni govorniki za prvo branje proračuna. Določalo se bo tudi o številu sej in kako dolgo naj trajajo.

Politični položaj na Ogrskem

Uradno se poroča, da se je grofu Andrassyju ponesrečilo sestaviti novo ogrsko ministrstvo. Košut je v svojem glasilu izjavil, da bi le koalicijsko ministrstvo moralo razrešiti položaj. Grof Apponyi je izdelal spomenico, v kateri navaja, kako naj bi se na lep način izpremenila Deakova nagodba v smeri načel Košutove stranke. Aradski nadžupan je naznanil grofu Tiszi, da odstopi. V narodni kazini je naznanil, da je ž njim vred odstopilo 18 nadžupanov. Odstopili so nadžupani tam, kjer so podlegli liberalci in pa tisti, katere je imenoval Tisza za nadžupane. Včeraj je imel izvrševalni odsek združene opozicije sejo. Košut je izjavil, da se še vedno napadajo cilji, ki si jih je stavila opozicija, da si je zmagala pri volitvah. Predlagal je, naj i v prihodnje ostanejo opozicionalne stranke složne. Pogovoru Banffyja in grofa Zichyja so sklenili, da bodo opozicionalne stranke nastopale edinstveno.

Grof Apponyi je imel v nedeljo shod. Rekel je, da gotovi nemški gospodje skupno z ministrom za zunanje stvari in ministrom za notranje zadeve ter s šefom generalnega štaba (Klici: „Proč z Beckom!“) rešujejo ogrske zadeve. Izkušajo dobiti vedno za ogrskega ministrskega predsednika moža, ki izvršuje načrte teh nemških gospodov. Te ose so dovolj opikale Ogrsko in čas je, da jih odstranimo. Iz Budimpešte poročajo, da bo grof Andrassy svetoval vladarju, naj zaslisi Košuta. Budimpeštanski listi poročajo, da bo vladar v soboto došel v Budimpešto, a potrjena ta vest še ni.

Mohamedanci in Košut.

Vodja mohamedancev v okupiranih deželah, Mehmed Efendi Spaić, je čestital Košutu na zmagi in v tej priliki izjavil, da so vsa upanja mohamedancev v Bosni in Hercegovini obrnjena na Košuta.

Nemški državni zbor

je razpravljal 3. t. m. o več resolucijah glede premogokopov. Državni tajnik grof Posadowsky je izjavil, da hočejo stavkajoči ob Ruhri vzdržati red, in vlada jih bo pri tem podpirala. Dolžnost vsakega politika je skrbeti, da bo stavka ob Ruhri prej ko mogoče končana. — Državni zbor je 4. t. m. pričel razpravo o svobodi pri izvrševanju verskih dolžnostij. Predlog je vložil poslanec kat. centra dr. Bachem, ki je pri utemeljevanju naglašal, da se država ne sme na nikak način vmešavati v versko življenje.

Syveton umorjen?

Vzrok Syvetonove smrti še ni pojasnjen. Narodno časopisje noče nikakor verjeti, da bi bil Syveton izvršil samoumor. Nastopila je nova priča, gospa Julija Lébaudy, ki je obdolžila Syvetonovo vdovo, da je umorila svojega moža. Lébaudy izjavlja, da je dala Syvetonu izdatne vsote ob volitvah. Rajni poslanec je vestno porabil denar v določeni namen in dal vedno natančni račun o njem. Zadnji čas je opazila, da Syveton hira, tožil je, da mu je vedno mraz in je bil vsak dan slabši. Lébaudy je prepričana, da so dali že meseca avgusta Syvetonu počasi delajoč strup. Ker strup ni brzo vplival, ga je Syvetonova soproga pomnožila, ker se je bala, da bi

pri sodnijski razpravi prišlo na dan izdajalstvo v rodovini rajnika. Lébaudy je pripravljena to izjaviti pod prisego tudi pred sodiščem.

Bolgarski knez obišče nemškega cesarja.

Bolgarskega kneza Ferdinanda je nemški cesar Viljem zopet povabil, naj ga obišče. Knez je odpotoval iz Sofije v Berlin 6. t. m. zvečer.

Ministrska kriza na Srbskem.

Vlada je sklenila vztrajati pri svojem sklepu, da odstopi, ker je bil v inozemskem časopisju predčasno objavljen neki sklep ministrskega sveta. Protič je odklonil sestavo novega ministrstva. Kakšen konec bo imela kriza, je težko povedati, ker je nastalo nesporazumljenje med skupščino in kraljem. Avstro Ogrska je odpovedala Srbiji s 15. februarjem trgovinsko pogodbo in pogodbo o živinskem prometu.

Dveletna vojaška služba v francoskem senatu.

Francoski senat je sklenil v svoji seji dne 6. t. m. z 220 glasovi proti 29 vpeljati dveletno aktivno vojaško službo. General Bille se je protivil predlogu z ozirom na nepopolne vojaške kadre in pa, ker je vsled vojske v Mandžuriji v nevarnosti svetovni mir.

Vstaja v Argentini.

V Argentini je vstaja. V Bahiji sta se uprla dva bataljona vojakov, a sta se morala vdati vladnim četam. — V Mendozi so vstali gospodarji mesta in razpolagajo z dvema polkoma. Vstaši so se polastili arzenala. V Mendozi je odpelano vojaštvo. — Vstajo vodijo doktorji Medin, Crotto, Delvalle in polkovnik Yrtgojen. Zadnja poročila iz Argentini je javljajo, da so mendoškega guvernerja zaprli in da so bili vstasi v Rosariju in Santa Féju poraženi.

Nov škandal na Francoskem.

V Parizu so zasledili v kolonialnem uradu veliko poneverjenje. Trije uradniki so si prisvojili pol milijona frankov, namenjenih za prebivalce na otoku St. Pierre. — Uvedli so strogo preiskavo in namignili prizadetim uradnikom, naj vložijo prošnjo za odstop.

Vstaja v nemški južno-zahodni Afriki.

General Trotha je poročal 5. t. m.: Več sto Hotentotov je napadlo vojaštvo, ki je nadzorovalo prevažanje živine. Nemški vojaki so napad odbili in razkropili nasprotnike.

Poročilo o stavkah.

Iz raznih krajev dehajajo poročila o stavkah. Na Češkem se premogarji stavili zahteve za zvišanje plače. Če se pogajanja ponesrečijo, bodo stavkali — Vodstvo stavkajočih ob Ruhri je naznanilo nemškemu kancelarju, da so stavkajoči pripravljeni znižati svoje zahteve, ako se prično podjetniki pogajati z vodstvom stavkajočih, ki bi bili v tem slučaju pripravljeni takoj pričeti z delom. Kancelar je odgovoril, da bi v slučaju, če se prične delati, rad sprejel zastopnike delavcev in podjetnikov, da se pogajajo. Društvo podjetnikov je pa izjavilo, da ne smatra vodstva stavkajočih za zastopništvo vsega delavstva in ne upa na uspeh pogajanj. Kadar bodo pričeli delavci delati, bodo podjetniki izpolnili opravičene želje delavcev. — Vsi delavci v belgijskih premogokopih Gouffre, Centredjunet, Bierre, le Grand, Conty, Courcelles Nord, Saint Augustin in Gilly stavkajo. V trinajstih premogokopih stavkajo delavci le deloma, v dvanajstih pa ni stavke. Stavka najmanj 16 000 delavcev — Železničarji v Milanu so sklenili stavkati, če ne bo vlada ugodila njihovim zahtevam.

Strossmayerjeva devetdesetletnica.

Djakovo, 6. febr.

Veliki djakovski biskup je dosegel dobo, kakršna je določena le malokateremu zemljanu. Vsa Hrvaška, še več — vse slovanstvo se raduje ob tem redkem jubileju.

Djakovo je bilo slavnostno okrašeno. Zastave so vihrale in na predvečer je bilo mesto razsvetljeno. Zjutraj je sam jubilar daroval tiho sv. mašo, pri kateri so bili navzoči njegovi prijatelji in mnogo odličnih gostov. Ob 10. uri je daroval vrhbosenski nadbiskup dr. Stadler slovesno sveto mašo ob asistenci škofov Media (Skadar), Markovića (Banjaluka) in dr. Voršaka. Potem je sprejel biskup deputacije in mnoge došle brzojavke. Prelat Cepelić mu je izročil slavnostni spis, v katerem se naštevajo njegova dela.

Pri banketu, prirejenem za 50 gostov, je nazdravil jubilarju dr. Stadler. Strossmayer je za svojo starost izredno krepak in zdrav in je bil ves dan zelo vesel.

Med častitkami omenimo brzojavke srbskega kralja Petra, češkega kluba in praškega mestnega sveta.

Te slavnostne dni motijo samo intrige liberalcev, kateri se tudi zdaj trudijo, da bi spravili biskupa Strossmayerja v neko nasprotje z mladim katoliškim gibanjem. Tako n. pr. je dr. Kovačević v Oseku, ki je tudi praznoval slavnost, javno pogreval neresnico, da je Strossmayer bil nasprotnik dogme o papeževi nezmotljivosti, ko je vendar biskup sam z znano izjavo pobil taka očitavanja. Še večjo zgago dela „Pokret“, ki sicer ne zasluži ime resnega lista, a se vendar strašno napenja, da bi naredil kaj zmešnjave.

A to so le sence, katere se plazijo za svetlobo. Sivolasi biskup tudi malo vé o njih in se ne zmeni mnoge za mlade brbrače. Njegov pogled je uprt v preteklost, v dolgo dobo, polno velikih dejanj. Hrvaški nared mu je hvaležen in mu želi še — stoletnice!

Dnevne novice.

Celjska slovenska gimnazija

in poslanec vitez Berks. Večkrat

se je zadnje dni v tej zadevi imenovala z dr. Dečkom tudi oseba drž. poslanca viteza Berksa. Konstatirati pa moramo, da dokazov do danes v tem pogledu nimamo, brez dokazov pa načeloma ne izrečemo nobene sodbe. Trdi se sicer, da je vitez Berks dr. Dečkota nagovoril k znani kupčiji. Naloga dr. Dečkova je sedaj, da pod svoje častno besedo izjavi, ali je to res ali ne. To bo več izdalo, kakor če on ali njegovi prijatelji po „Narodu“ brez podpisa izjavljajo, da je pravi krivec vitez Berks. Ravno tako pozivamo viteza Berksa k isti izjavi, potem bomo vedeli, kaj nam je storiti.

Celjska gimnazija. O pismih,

katera je pisal dr. Kukovec, da bi se afera dr. Dečka z molčala, nam piše isti gospod sledeče: Ni res, da sem jaz uredništvom časopisov v Mariboru, ko listi niso hoteli več molčati o zadevi celjske gimnazije, sploh še kaj pisal, res je le, da sem v ti zadevi po naročilu gg. dež. poslanca dr. J. Hrašovca, dr. Josipa Sernca in dr. Josipa Vrečka le enkrat in sicer predno je katerikoli list v zadevi svoje stališče zavzel, pisal. Ni res, da sem jaz uredništvom v Mariboru ali sploh kateremu uredništvu pisal, da se celjski prvaki strinjajo s politiko dr. Dečka v celjski gimnazijski zadevi, res je le, da sem v imenovanem pismu stanje zadeve, nadalje preklic kupne pogodbe dr. I. Dečka razložil in izrazil, po mojem in imenovanih gospodov prepričanju, da je to za ugodno rešitev zadeve koristno, želje, da se kaka neoportuna polemika začasno ne otvori. Ni res, da se jaz s politiko g. dr. Dečka v zadevi celjske gimnazije strinjam, res je pa, da sem popolnoma solidaren s stališčem zavzetim na shodu zaupnih mož v Celju. — Celje, 6. febr. 1905. — Dr. Vekoslav Kukovec. — Kako oportuno je bilo, da je „Slovenec“ posegel vmes, nam kaže ravno ta izjava. Tudi dr. Kukovec je torej javno povedal, da se s politiko dr. Dečkane strinja in je solidaren s shodom zaupnih mož, na katerega se „Slovenec“ sklicuje. To smo hoteli! Ali je še kak štajerski Slovenec, ki se upa braniti dr. Dečka in „Narod“ v zadevi celjske gimnazije? Upamo, da bodo štajerci kmalu vsi edini v tem vprašanju!

Predavanje pri Devici Mariji v Polju.

V nedeljo dne 5. t. m. je v „K. s. izobraževalnem društvu“ predaval p. g. dr. Janez Ev. Krek o razvoju vodilnih misli, ki so v preteklih časih vplivale nato, da se je razvil sedanji red s sedanjimi naziranjmi v družbi. Podal je natančno zgodovinsko sliko o naseljevanju Slovanov v naše kraje, o njihovih bojih o razvoju krščanstva, o nastanku fevdalnega sistema, obrtnega stanu in mest. — Končno je dokazal, da sta humanizem in protestantizem uničila praktično izvršitev krščanske ljubezni ter povzročila sedanjo sebičnost, ki je vzrok revščini sedanjega veka.

— **Samoumor.** V Trstu se je ustrelil blagajnik na ondotni električni cestni železnici Jožef dall Armī. Vzrok je poneverjenje.

— **Nekaj zvezdoslovja.** Ozvezdje, kateremu pripada stalnica Arktur,

se ne imenuje Cola, ampak Bootes, Fr. le Bouvier, na kar me je opozoril č. g. Jos. Dostal. Včerajšnji podlistek naj se terej blagovoli v tolike popraviti. — Ant. Ratajco.

— **Nevarno obolel** je v „German-skem kolegiju“ v Rimu jezuitski general Martin.

— **Želje sodnijskih pomož. uradnikov.** V državnem zboru se je predstavilo voditeljem strank odeslaništvu sodnijskih pomožnih uradnikov. Prosili so, naj se uvaža njih prošnja za zboljšanje njihovega položaja. V prešnji navajajo sledeče zahteve: Stalno službeno razmerje izprašanih pisarniških pomožnih uradnikov, katerim bi ne bilo mogoče odpovedati službe. Letna plača naj bi se določila tako, da bi prva tri leta znašala 110, po treh letih 130 in po osemletni službi 150 K in zvišanje pokojnin vdovam najmanj z letnim zneskom 600 kron. Nadalje prosijo za 14 dnevni dopust vsako leto, vračunjenje vojaške službe pri odmeri pokojnine in pa, da bi imeli izprašani pomožni uradniki pravice na vsako tretje uradniško mesto. — Odposlanstvo je bilo tudi pri voditelju pravosodnega ministrstva, sekcijškemu načelniku Kleinu. Izjavil je, da bo steril za pomožno uradno osebo, kar mu bo mogoče, a se mora ozirati na državno finanč. stanje.

— **Umrla** je v Motniku najstarejša dekle cele fare, M. Grabner v starosti 92 let.

— **Nezgoda na progi južne železnice.** O tem smo dne 5. t. m. popoldne dobili še tole poročilo: Ko je danes jutraj vozil tovorni vlak št. 176 mimo postaje Preserje, zapazili so čuvaji v predzadnjem, z drevesnimi gobami napolnjenem vozu ogenj. Strojevodja vlaka radi hitrosti, s katere vozi mimo ob zniževanju proge stoječe postaje ni mogel takoj, temveč šele v Notranji Gorici ustaviti. Ogenj je nastal radi po drgnjenju razbeljene osi in se je s čudovito hitrostjo razširil na ves voz. Prihiteli so vaščani, kateri so z uničenjem gorečega voza in pridnim donajanjem vode po dolgem trudu plamen udušili in obvarovali, da se ni ogenj razširil tudi na ostale vozove. Tudi pred nekaj meseci je zgorel istotam in na isti način z bato obložen voz. Obakrat je prišla požarna bramba z Brezovice, toda žal, obakrat ni brizgalna kar prav nič funkcionirala. Treba bo pač gledati na to, da se bramba z dobrimi sredstvi preskrbi in si osigura sodelovanje.

— **Tržaški iredentovec pred dunajskimi porotniki.** Včeraj je bila pred dunajskimi porotniki razprava proti 22letnemu diurnistu tržaškega magistrata Srečku Vidusu. Obdolžen je bil, da je razširjal hujskajočo vojaško himno Goffredo Nanelijevo po Trstu. Porotniki so zanimali z devetimi proti trem glasovom krivde hudodelstva zaradi motenja javnega miru, potrdili pa z desetimi proti dvem glasovom, da je Vidussu kriv prestopka hujskanja. Obtoženec je bil obsojen v enomesečni strogi zapor.

— **Smrt v tujini.** V Forest City, Pa. v Ameriki je vlak povozil ženo Slovenca Janeza Črnetca. Zapustila mu je tri nepreskrbljene otročiče. Nesreča je tem večja, ker je pokojnica bivala komaj dva meseca v Ameriki. Prišla je namreč v Ameriko z otročiči, k svojemu možu, da mu take izpolni njegovo srčno željo, bivati skupaj s svojo družino ter si ustanoviti ondi svoj novi dom, novo domovino. Železniški stroj vrgel je ubogo ženo v zrak, da je s tem večjo močjo vrže na tla, in ji tem bolj gotovo prizadene smrt.

— **Poročil** se je včeraj v Dol. Logatcu nadziratelj ondotne mlekarne g. Langeter z gđ. Josipino Smoletovo, hčerjo posestnika in načelnika gasilnega društva.

— **Slovenska gimnazija v Celju.** „Edinost“ izjavlja, da ji v tej zadevi dr. Rozina ni poslal nobenega članka.

— **Tujcev v Opatiji** je bilo dne 1. februarja 1213 oseb.

— **Zgodovina 17. pešpolka.** Glede izdaje omenjenega dela naznanjamo na večstranska vprašanja tem potom, da obširno gradivo še ni zadostno sestavljeno in godno za tisk — da pa v doglednem času gotovo izide. — Prireditve te zgodovine zahteva večletnega truda in iskanja po arhivih — Knjiga, katero izda polk, obeta biti silno zanimiva, saj ima polk zaznamovati več kot dvestoletno slavno preteklost. Priredil bo omenjene zgodovino major Bergkessel, sedaj poveljnik kadetne šole v Inomostu.

— **Nedeljski počitek** v Trstu je namestništvo tako uredilo, da imajo odslej uslužbenci v trgovinah, skladiščih in v večini pisarnah vso nedeljo prosto. Nedeljski počitek za peke se je uredil tako, da je sedaj v Trstu mogoče tudi v nedeljo jutraj dobiti sveže pecivo, kar doslej ni bilo mogoče.

— **Razširjenje šolskega poslopja.** V Sodrastiči bode ondotno šolsko poslopje za en trakt razširili, da dobe potrebne prostore za šolo.

— **Ameriški Slovenci** so pričeli nabirati za „Družbo sv. Cirila in Metoda“. Doslej so nabrali tri stotake. Naprej!

— **Trgovski in obrtniški „Kažipot“** po Slov. Stajerskem je ravno kar izdalo „Občeslovensko obrtno društvo“ v Celju. Cena 1 krona, s poštnino 10 vinarjev več.

Štajerske novice.

— **Št. Tvrška Ogrizeg** v Mariboru je morala v soboto ustaviti svoje delovanje. Kar je ostale zaloge, je kupila znana narodna trdka F. Ks. Souvan, ki bo blago razprodajala.

— **Odvetnikov** je bilo koncem preteklega leta na Stajerskem 172, med temi v Mariboru 15, v Celju 11, v Ptuj 7.

— **Umrla** je mati župnika pri Sv. Petru pri Radgoni, č. g. M. Osenjaka. Gera Osenjak. — V Lukavcih pri Sv. Križu na Murskem poiju je umrl dne 10. januarja kmet Ivan Salamon, oče rogaškega dekana č. g. Salomona, v 70. letu svoje starosti. Svetila mu večna luč! — V Jarenini se pokopali eno najblajših žen jareninske fare, Ana Jager. Umrla je v visoki starosti 85 let. — V Negovi je umrl znani godec Jurij Repič, star 76 let. — V Veliki nedelji je umrl spoštovani kmet Franc Stager.

— **Celjska nemška kultura** poganja že od nekdanj čudne ovetke, zlasti odkar je nek nemški zdravnik začel po slovenskih damah pljuvati. Pa ne samo takozvani radikalni Nemci so začeli tekrovati za prvenstvo v surevosti, nego tudi nepristranski. mednarodni „Veteranen-Verein“ celjski. K svojemu plesu so vabili med drugimi tudi več slovenskih obrtnikov. Eden teh je v resnici prišel tudi na ples. Pa kaj se mu zgodi? Predsednik, rojen Hrvat, mu oficijelno ukaže, naj zapusti plešišče. Dolema ni nič pomagalo sklicevanje, da je vabljen in da ima kot tak pravico ostati; iti je moral. Značilno je pa za veteranski ples tudi, da so se po polnoči stari veteranci sukali okrašeni skoro izključno s frankfurtskimi kotiljoni.

— **Odbor izvenakadem. podružnice sv. Cirila in Metoda v Gradcu** vabi uljudno na zabavni večer s plesom, katerega priredi s prijaznim sodelovanjem društva „Naprej“ in pevskega kluba akademičnega tehn. društva „Tabor“ v sredo, dne 15. februarja t. l. — Začetek točno ob 8. uri zvečer. Lokal: „Steinfelder Bierhalle“. Vstopnina za osebo 1 krono. — Z ozirom na dobrodelni namen se preplačila hvalažne sprejemajo. Odbor.

— **Poizkusi nemškega sodnika.** Nemški sodnik v Smarju pri Jelšah, Hubert Wagner, doma iz Idrije, si je postavil nalogo, reševati spodnještajersko nemštvo s tem, da je začel odklanjati slovenske zemljeknjižne prošnje, če je v istih ime davčnih občin slovenski pisano. Ta poizkus je Wagnerju pošteno izpodlel. Stranka je namreč po svojem zastopniku proti taki samovolji vložila vzklic, ki je imel ta uspeh, da je okrožno sodišče v Celju odločilo, da ni treba imen davčnih občin pisati z nemško označbo, vsled česar bo moral Wagner odslej se naučiti tudi slovenskih imen v njegovo sodno področje spadajočih davčnih občin. Vprašanje je pa sedaj, kdo bo povrnil stranki po Wagnerju povzročene stroške. Gospod Wagner, ki se vedno kaže velikega prijatelja ljudstva, sežite v žep in povrnite stranki to, kar je morala vsled vaše nemške nadutosti plačati svojemu zastopniku!

— **Pevsko društvo „Braslovče“** priredi dne 12. februarja v gostilniških prostorih gospoda Karola Stancerja koncert in enodejansko šaloigro „Prvikrat pri fotografu“. Pred sporedom slavnostni govor gospoda M. Bošnjaka. — K mnogobrojni udeležbi vabi uljudno društveni odbor, posebno se prosi, da bi se domači občani obilo udeležili in s tem pokazali hvalažnost za trudapolno in požrtovalno delovanje, katerega imajo izvršujoči udi pri vajah, katerih so se prav pridno vkljub daljni poti in slabemu vremenu udeleževali. Cisti dehodek je namenjen za napravo novega gledališkega odra.

— **Vabilo na redni občni zbor** izvenakadem. podružnice sv. Cirila in Metoda v Gradcu, kateri bo dne 20. februarja t. l., ob 8. uri zvečer, v prostorih društva „Naprej“, Jakobinogasse št. 3. I. nadstropje, gostilna „Zum wilden Mann“. Spored: 1. Poročilo odbornikov. 2. Volite novega odbora. 3. Slučajnosti. — K mnogobrojni udeležbi vabi odbor.

— **Maribor.** Redko svečanost je obhajala dne 5. februarja c. kr. gimnazija v Mariboru. V navzočnosti celega učiteljskega zbora in vseh učencev spodnje in višje gimnazije podelila se je učenca Ivanu Zorko iz IV. brazreda, rojenemu Slovenjebistričanu, talija za rešitev

prvešolca Josipa Herica dne 10. julija minolega leta iz valov deroče Drave.

— **Osebnosti.** Stajerski deželni odbor je imenoval za ravnatelja deželnega arhiva vseučiliškega docenta dr. Antona Mell. — Dr. Pommer praznuje danes 60letnico svojega rojstva.

— **Brzovlak je povozil** v Lesičji vasi 81 let starega gluhega Janeza Kocenjaka in Lemberga pri Smarjah. Mož je bil takej mrtev. Brzovlak je imel raditega 8 minut zamude.

— **Štajerski duhovniki!** V stenografskem zapisniku državnega zbora z dne 24. januarja t. l. se nahaja tudi peticija za ureditev duhovniških plač, predložena po poslancu Žičkarju. Izmed spodnještajerskih župnij je podpisale to peticijo komaj osem. Kje so pa druge? Dunajski „Korrespondenzblatt“ je razposlal nalašč v ta namen že sestavljene peticije, katere je treba samo podpisati in izročiti domačemu poslancu. Jeli kriva temu komoditeta, podpisati svoje ime, ali strah pred boljimi dohodki? Ganimose vsi in povsod, sicer se ne bode ozirali na nas!

— **Štajerski ces. namestnik** je bil včeraj pri cesarju v avdijenci. V državnem zboru je imel daljši pogovor z dr. Derschatto in več drugimi poslanci.

— **Divji lovci na Pohorju.** O obširnem delovanju te družbe smo že poročali. Sedaj je sodišče govorilo zadnjo besedo. Obsojeni so Jožef Rebernik in Ferdinand Rebernik na dva meseca težke ječe, Andrej Rebernik, Lenart Rebernik in Mihael Pirnik na tri mesece težke ječe, vsak dobi povrh en post na teden. Janez Pirnik je bil oproščen.

— **Iz smrtne nevarnosti rešen.** Prodajalka mešanega blaga v Sedlarskem pri Brežicah, Roza Petelinc, je šla te dni obiskat svoje starše v mariborsko okolico. Posle je vodil medtem njen mož Franc Petelinc. Ponoči slišijo nakrat obupne klice na pomoč. Hite pomagat in vidijo, da prodajalica gori, Petelinc je bil pa že v skrajni nevarnosti, da se zaduši, ker skozi omreženo okno spalnice ni mogel, drugega izhoda zanj pa ni bilo, ker je za vratni spalnice bila goreča prodajalica. Sosedji so podrli omrežje in tako rešili že napol zadušenega Petelince. Skode je ogenj napravil nad 5000 kron.

Ljubljanske novice.

— **Iz znana nesreča na jeseniškem lovu** se je danes dopoldne razpravljala pred tuk. deželnim sodiščem. Obtožen je bil 16letni Ivan Tavčar, da je ustrelil 13. novembra m. l. gonjača Franceta Resmana. Sodišču je predsedoval svetnik gosp. Kavčič, votirali so mu gg. Travnar, Elsner in Kavčnik, zapisnikar je bil g. Hutter; državno pravdnikstvo je zastopal g. Čeh. Obtoženca je zagovarjal dr. Konrad Vodusek — Obtoženec se zagevarja, da je bil popolnoma prepričan, da ima pred seboj divjo kozo; kajti gonjačev takrat še ni bilo pričakovati, pač pa je slišal v grmovju šum. Tam kjer je stal obtoženec je bilo odprto, tam, kjer je stal Resman, je bila goščava. Naenkrat je videl skočiti iz grmovja v jarek nekaj črnega, kozi podobnega, in je ustrelil. — Zagovornik predloži zdravniško izpričevalo dr. Bočka, da je obtoženec kratkoviden. Izjava, ki jo je dal ranjeni Resman pred svojo smrtjo, pravi, da bi bil obtoženec Resmana lahko videl. Priča Val. Sturm pravi, da se je opozarjalo obtoženca, da pride od strani divja koza, da pa pride tudi en gonjač. Po lovskih postavah bi se ne smelo streljati prej, predno ni levec popolnoma prepričan, da ima pred seboj res divjačino. Tudi priča je pred dvema letoma stal na istem mestu; divja koza je bila v grmovju, a si ni upal streljati. Pač pa je človek silno razburjen, ako je prvič na takem lovu. Lovci so pred lovom opozarjali, naj se pazi, da se ne zgodi kaka nesreča. — Zdravniška izvedenca dr. Schuster (nemško) in dr. Sterger (slovensko) sta izjavila, da je bila rana smrtonovarna. Solsko ravnateljstvo I. državne gimnazije je dalo jako ugodno se glaseče nemško pisano izpričevalo. Predlogom zagovornikom, naj se zaslži še priča gonjač Razinger ter naj se izvrši na licu mesta lokalni ogled in v ta namen obravnava preloži, se ne ugi. Nato državni pravdnik utemeljuje svoje obtožbo in predlaga kazen, ki naj bo pa mila. Zagovornik je dokazoval, da je obtoženec nekriv. Za to govore vse okoliščine. Sicer sta pa gonjač in koza dva objekta, ki se včasih tudi lahko zamenjata. Po kratkem posvetovanju je sodni dvor obtoženca oprostil. — Zahteve Resmanovega očeta, naj dr. Tavčar povrne 60 kron za one pogrebne stroške, ki jih je povzročil pogreb na Jesenicah in pa 120 kron za venco, je sodni dvor odbil.

— **Katol. društvo rokodelskih pomočnikov** v Ljubljani je

priredilo v nedeljo 5. t. m. jako lep zabavni večer. Pevci so pod izvrstnim vodstvom gosp. P. Gorupa točno zapeli zbora „U boj“ in „Na moru“. Ta zadnja skladba nam je posebno ugajala. — Potem je nastopil č. g. Janko Mlakar, znani „hudomušni Janko“, ki je s svojim govorom zbudil velike smeha. Pripovedoval je o raznih svojih zabavnih doživljajih po svetu, katerega je res že veliko obhodil. — Dobro izvežbani igralci so igrali tragedijo „Nikolaj Zrinski“. Ta igra je jako spretno prirejena za podobne odre. Tudi zelo efektna je, zlasti če je scenerija tako dobra in kostumi tako krasni kot smo to videli ta večer v „Rokodelskem domu“. Za tako lepe, domoljubne igre, kot je „Zrinski“ bi se pač lahko zanimalo tudi naše slov. gledališče. Ali pa bi morda škodilo podati občinstvu tu in tam tudi kaj plemenitega, vzvišenejšega? Igralce v „Rok. domu“ bi bilo treba kar vse po vrsti pohvaliti. Zlasti so se odlikovali predstavljalci glavnih vlog Soliman, Mehmed, Zrinski, Mustafa, Vilaki. Občinstva je bila dvorana natlačeno polna in gotovo ni bilo nikomur žal, da je prišel. Društvo naj bo ponosno na to, da so ob vsakem njegovem večeru vrste njegovih prijateljev številnejše. Ob enem pa naj zastavi vse svoje moči, da se čimda je lepše razvija in procvita. Bog blagoslovi pošteno rokodelstvo!

— **Vojvodinja Marija Amalija Orleanska** se je peljala včeraj mimo Ljubljane. Obiskala je na Reki svojega bolnega očeta nadvojvodo Jožefa. V železniškem vozu ji je serviral kosilo restavrater na kolodvoru južne železnice g. Schrey.

— **Občni zbor „Slovenskega katoliškega delavskega društva“** je bil dne 5. t. m. dopoldne. Zbor je odobril poročila predsednika, tajnika in blagajnika. Po zboru je govoril tov. Meškerc o pol. položaju in o najnovejših socialnih dogodkih in pojavih. Odbor najstarejšega kršč. soc. delavskega društva v Ljubljani se je sestavil takele: Predsednik Kos, predsednikov namest. Urbar, zapisnikar Pavšek, blagajnik Zabavnik, odborniki Bizjak, Čatar, Kocmur, Moškerc, Pezdur, Zaman. Pregledovalci računov: Predsednik Svetek, odbornika Jeraj, Vončina. Društvo priredi običajni tedenski shod zopet v nedeljo. Pričetek ob pol 10. dopoldne. Prostor: Šelenburgove ulice 6. II. nadst.

— **Delavcev** je došlo zadnje dni v Ljubljano in bilo sprejetih pri dveh stavbnih tvrdkah že nad 30.

— **Čigav je havelok in pes?** Včeraj teden je neki gost popustil v gostilni pri „Sokolu“ pred škofijo havelok in mladega psa. Dotičnik naj se tam oglasi, da dobi svoje nazaj.

— **Ponesrečeni vasovalec.** Ponesrečil se je včeraj ponoči na Jesenicah kovač Anton Šustaršič. Lezel je skozi okno v II. nadstropju. Pri tem se je pa prevrgel in padel na tla. Ubil si je kost na kolenu. Prepeljali so ga od kolodvora z rešilnim vozom v deželno bolnišnico.

— **Vojaki mimo Ljubljane.** Včeraj po 9. uri se je pripeljal mimo Ljubljane 20. lovski bataljon. Na kolodvoru je čakalo vojaše številno občinstvo in častniški zbor tukajšnje garnizije na čelu mu ml. pl. Chavanne. Vojaška godba je svirala ter je domače in tuje častnike spremila v kazino, kjer se je vršil ples častnikov 27. pešpolka. Bataljon je ostal tri ure v Ljubljani ter se je odpeljal nato dalje proti Trstu. Pri bataljonu je večina Slovencev. Bilo bi prav, da bi se se bilo skrbelo za pogoščenje vojakov.

— **Ali ne bo konca?** „Skrat“ prinaša v inseratnem delu zopet jebačinev inserat, da Ciril in Metodovo in Zvezdno cikorijo prodaja v prid šolske družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani. Kako se pravi takemu postopanju? Ali smejo trgovci na tak način „kupčevati“? Merodajni faktorji imajo sedaj besedo!

— **Namestu v Ameriko v zapor.** Aretovan je bil na južnem kolodvoru delavec Ivan Petrovič iz logaškega okraja, ker se je hotel izseliti v Ameriko, ne, da bi bil prej zadostil vojaški dolžnosti.

— **Poročil** se bo krojaški mojster g. Fran Kraigher z Gabrijelo Ostermann roj. Veibl, vdovo čevljarjevo.

— **Konkurz** je proglašen nad imovino trgovca Ferdinanda Keršiča v Spod. Siški.

— **Pevski zbor „Glasbene Matice“** nam poroča, da se ravnekar razpošiljajo vstopnice za plesni venček. Vstopnice so za člane pevskega zbora „Glasbene Matice“ po 1 K, za nečlane po 2 K, za rodbine treh članov po 4 K. Od četrtka naprej se dobivajo vstopnice v trgovini gospoda J. Loezara na Mestnem trgu in na večer plesnega venčka pri blagajni. Toaleta za dame in gospe promena.

— **Slovenski odvetniški in notarski uradniki ljubljanski**

V odborovi seji II. skupine društva slov. odvet. in notarskih uradnikov z dne 13. jan. t. l. se je sklenilo prirejanje društvenih večerov in predavanj. Gotovo ste cenjeni gg. tovariši prepričani o važnosti našega društva, katero stremi po izboljšanju naših stanovskih razmer. Malomarnost bi bila, ako bi mi v teh resnih časih držali roke navskriž in se prepustili usodi temne bodočnosti. — Državni zbor je začel delovati; treba bode potrkati zaradi zavarovanja za starost in za slučaj onemoglosti. Potegovati se nam bode treba za vpeljavo nedeljskega počitka in rešiti veliko drugih, za naš obstoj prevažnih vprašanj. — Tovariši! pristopite vsi k naši skupini kot redni člani, da bomo stali kot eden mož v boju za izboljšanje naše prihodnosti! Bodite nam zvesti sodrugi pri naših društvenih večerih. Tu bomo razodevali svoje težnje in želje, spoznavali drug drugega in se zavedali naših razmer, katere hočemo izboljšati. Prvi društveni večer se bode vršil v nalašč za to najeti sobi gostilne „Pri levu“ na Marije Terezije cesti v sredo, dne 8. februarja t. l. ob 8. uri zvečer. — Odbor II. skupine.

Ij Obletnica ženskega oddelka „Slovenske krščan. soc. zveze“ je bila 5. t. m. Zjutraj ob 7. uri je bilo v križevniški cerkvi cerkveno opravilo s skupnim sv. obhajilom. Jako lepo je govoril o pomenu društev p. g. prof. dr. Jan ež i č. Med sv. mašo je pa pel novi Zvezin mešani zbor dokaj dobro. Zvečer ob 6. uri se je pa razvila v Zvezinih prostorih živahna zabava. Dasi sta priredili slučajno tudi „Kat. društvo rokodelskih pomočnikov“ in pa „Katoliško društvo za delavke“ svoji veselici so bili Zvezini prostori natlačeno polni. — Zvečer ob 6. uri je otvorila s pristrčnim pozdravom predsednica ženskega oddelka mnogozasluzena gospa M a n f r e d o, ki je v svojem govoru vabila k mnogobrojnemu vstopu v društvo, kjer imajo članice na razpolago bogato knjižnico in ob večernih urah pouk o raznih ženskih potrebnih delih. Udeležence je nato v šaljivem govoru nagovoril g. dr. J. Jerše. Potem je pa sledilo petje in deklamacije. Pohvalno moramo omeniti Zvezin mešan zbor in osobito njegovega pevovodjo g. C e r n i č a, kateremu se je v jako kratkem času posrečilo ustanoviti in izuriti delavski mešan zbor, kateremu želimo obilo uspeha, pevkam in pevcem pa vztrajnosti.

Ij Delovanje rešilnega društva. Meseca januarja t. l. je interveniralo tukajšnje rešilno društvo v 60 slučajih, in sicer pri 33 moških in 27 ženskah. Slučaji neizgled so bili naslednji: 3 mrtvo udi, 33 obolelosti in oslabelosti, 1 opeklina, 1 poškodba na nogi, 2 zlomljeni nog, 3 poškodbe vsled poveljenja, 7 poškodb vsled padca, 2 poškodbi vsled udarca, 1 krvotok, 2 ranitvi na glavi, 2 težka poroda, 2 slučajja umobolnosti in 1 oseba zmrznila.

Ij Javna vinska pakušnja v tukajšnji deželni vinski kleti, je jutri, v sredo, od 6.—9. ure zvečer.

Ij Umrli so: Meta Česen, gostija, 62 let, Radeckega cesta 11. Fran Benedik, delavec sin, 2 mes. Poljanska cesta 41. V bolnišnici: Fran Skerl, strojni subsistut, 31 let.

Ij Izgubila je vdova Marija Podbevškova v rdeči ruti zavutih 23 kron.

Razne stvari. Najnovejše.

Za dvajset tisoč kron. Te dni se je v Lvovu oženil mlad 25letni cerkovnik s 76 let staro žensko, toda mlademu možu je starka zapisala ves svoj imetek v znesku 20.000 K. — Najdražji ples je bil pred tremi leti v New Yorku Milijonar Hyde je sijajno pogostil 500 gostov. Priredba je veljala 120.000 K. — Vojaško zdravilišče nameravajo ustanoviti v Ilidži pri Sarajevu. Agitira zato posebno poveljnik Albori. — Socialni demokrati so včeraj razgrajali v Krakovu povodom slavnosti v spomin na pred 19 leti usmrčenih štirih soc. demokratov. Obmetavali so policijo s sneženimi kepami 37 oseb je bilo aretiranih — Ženske akademije učiteljice. Proforski kolegij dunajske modroslovne fakultete je sklenil, da smejo tudi ženske izvrševati službo učiteljic na vsučilišču. Sklep je povzročila prošnje gospodične dr. Elize Richter. Končno bo to vprašanje rešilo naučno ministrstvo. — Snežni plaz podsul je 5. t. m. na petu med Lend-Gasteinom in Trensom dva delavca. — U m o r i n s a m o u m o r. Nadporočnik Rudbet je ustrelil 6. t. m. v Czarkovu (Galicija) soprogo davčnega komisarja Chilenta. Nato se je tudi sam ustrelil.

Dekle brez želodca. V Rotšildovi dunajski bolnišnici se nahaja bolnica, ki ji je bil pred nekoliko tedni odstranjen želodec. Trpela je vsled želodca že več mesecev. Zdravnik, ki jo je zdravil, je mislil, da ima v želodcu kako oteklino ter ji je svetoval, naj gre na kliniko. Na kliniki so

se odločili za operacijo. Ko so ji pripravili trebuh, so videli, da je cel želodec samarana. Operater je sklenil odstraniti želodec ter tanko črevo naravnost prišiti na požirnik. V kratkem času je operacija uspela. Početkoma je življenje bolnice viselo na niti, a polagoma je okrevala in sedaj že lahko uživa vsakovrstno hrano ter gre celo s postelje. Predstavili jo bodo društvu zdravnikov.

Glavobol. Če ti kri preveč sili v glavo, vzemi toplo kopel za noge, seveda 2—3 ure po obedu. Vodi primešaj malo kisa in soli. Mesto tega namočiš lahko zvečer bele nogovnice v mrzli vodi, jih dobro pokriješ z volnene plahto. V takih nogovnicah ostaneš lahko vso noč. Tudi smeš to večkrat ponavljati; seveda moraš biti pri tem previden, da nikdar ne vstaneš, dokler niso noge popolnoma suhe. Za navorzen glavobol pa pij čaj iz melise in oražnega cvetja. V vreli krop deni peščico tega čaja ter pusti, da se kuha 5 do 6 minut. Tak čaj pomaga tudi onim, ki trpe na pomanjkanju spanja.

Albanci se bojé Avstrije.

S k a d e r. 7. februarja. Albanska narodna liga odpošlje spomenico Francoski, Angleški in Italiji s prošnjo, naj jo branijo pred okupacijskimi nameni Avstrije.

Telefonska in brzoljavna poročila.

Litija, 7. febr. Tu je izbruhnila v predilnici splošna stavka, ker so nekaj delavcev odpustili. Stavkujoči delavci so zastražili tovarno. Pravica je popolnoma na strani delavcev.

Dunaj, 7. februarja. Za Kutscherom (proti) je včeraj v državnem zboru govoril v debati o vojaških novicah še Schrott (za). Ob pol 8. uri zvečer je bil konec seje. Danes je vodja justičnega ministrstva odgovarjal na interpelacije posl. Bergerja. S tem je bila Bergerjeva komedija končana. Nato je zbornica nadaljevala razpravo o vojaških nevinicah.

Dunaj, 7. febr. Danes se je vršila seja načelnikov klubov. Sklenilo se je, da bo pri prvem branju proračuna govorilo 28 govornikov, med njimi 2 Slovenca. Upanje je, da bo debata v petih dneh končana. Krščanski socialci so nastopili zato, da bi se obrtna novela brez prvega branja izročila odseku. Proti temu so nastopili obrtnemu stanu sovražni socialni demokrati in tako pride ta velevažna stvar na vrsto še-le po prvem branju proračuna.

Dunaj, 7. februarja. Nemška ljudska stranka je sklenila, v proračunski debati spraviti v razgovor razmerje Avstrije do Ogrske. Nemška ljudska stranka in nemška liberalna stranka sta sklenili, glasovati za refundacijo. Čehi bodo glasovali proti.

Dunaj, 7. januarja. Rusini so izročili Gautschu spomenico, v kateri so zabeležili svoje politične in gospodarske zahteve. Baron Gautsch je obljubil, da bo spomenico proučil.

Praga, 7. febr. Češki listi pišejo, naj češki poslanci pri razpravi o vojaških novicah zahtevajo za Čeha iste pravice, kakršne so dobili Mažari

Budimpešta, 7. febr. Združena opozicija je imela danes shod, na katerem je bil sprejet Košutov predlog, da opozicija ostane združena. Sklenilo se je v manifestu zahvaliti se volivcem. A n d r a s s y j u se je posrečilo, da sestavi novo ministrstvo, kateremu bo zbornica dovolila državne potrebe, proračun, delegacije, vojaške novince v dosedanjem številu, premembo volivnega reda, ki bo obsegal znižanje cenzusa in tajno volitev. Jeseni bode nato nove volitve. Iz te rešitve krize je liberalna stranka izključena. Andrassy bo o tem jutri poročal vladarju.

Dunaj, 7. febr. Tapecirar Bohr je zadržal svojo ženo in nato sebe obesil. Zapuščata dva otroka.

Berolin, 7. febr. Iz Peterburga poročajo, da je car v nedeljo dobil na tleh svoje sobe nanj naslovljeno pismo. Odprl je pismo in čital, da se je 12 oseb odločilo ga umoriti. Ena je že došla v ta namen v Peterburg. Pismo je bilo pisano v francoščini, a kaže ruski izvor. — Razburjenje v Carskem selu je splošno ker proti bombam ni drugega varstva, kakor da car ne zapusti palače, kar je pa nemogoče. Straže so podvojene. Kolodvori so strogo zastraženi.

Dunaj, 7. februarja. Vest nekega tukajšnjega lista, da je Gorkij vendarle izpuščen, do popoldne še ni bila potrjena.

Peterburg, 7. februarja. (Kor. ur.) Zborovanje plemičev je poslalo carju adreso, naj bi izvoljeni zastopniki naroda sedelovali pri delu vlade.

Peterburg, 7. februarja. Ruski generalni štab še ni dobil nobenih vesti, da se je Kuropatkin res pričel umikati. Vest, da je Grippenberg umirovljen, se potrjuje. Beleha na revmatizmu in toži, da mu Kuropatkin ni prepustil nobene inicijative.

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306.2 m, srednji zračni tlak 736.0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nobe	Podvina v 24 urah v mm.
6	9. zveč.	748.7	0.5	sl. svzh.	del. obl.	0.0
7	7. zjut.	746.5	-1.1	sl. jzah.	obl.	
2.	2. pop.	744.8	1.2	sl. sever	.	

Srednja včerajšnja temp. 2.1°, norm. -1.1°.

Tržna poročila

od dne 6. svečana 1905.

B u d i m p e š t a. Pšenica za april 19.54 do 19.58; rž za april 15.30 do 15.32; oves za april 14.— do 14.02; koruza za maj 14.58 do 14.60.

Pšenica: ponudbe srednje; povpraševanje zmerno mrtvo. Prodaja 8000 m. st. za 5 st. zvišanja. Druga žita mrtvo. — Vreme: lepo.

Preklic.

Jaz podpisani Anton Ambrož, delavec v tobačni tovarni, preklicujem in obžalujem vse, kar sem govoril v noči od 5. na 6. t. m. povodom plesne veselice v Steletovi gostilni na Poljanski cesti št. 26. o mestnem policijskem stražniku gospodu Jakobu Gerčarju. Gospod Gerčar je postopal popolnoma pravilno in zakonito in ni zaslužil psovjanja.

V Ljubljani, dne 7. svečana 1905

231 1—1 **Anton Ambrož.**

Izjava.

Jaz Marija Mole prekličem s tem, kar sem o gosp. stražnikih Antonu Potokarju in Josipu Kovaču pred kratkim govorila, ker je vse neresničao.

Ljubljana, dné 6. febr. 1905.

228 1—1 **Marija Mole**
posestnica Karlovska cesta 30.

Bronza, tekoča, v poljubni boji, je najboljšje in najpripravnejše sredstvo za polzlačenje in bronžiranje vsakovrstnih predmetov ter daje najboljši leskin trajnosti. Tudi bronzni prašek se dobiva v prodajalnicah oljnatih barv. Trdke **BRATA EBERL v Ljubljani**, Františkanske ulice.

Vnanja naročila po povzetju. 5242 13—9

Mizarski pomočniki

!!! dobé takoj stalno delo pri Jakobu Homovcu v Cerknici, stavbeno in pohištveno mehanično mizarstvo. ☎ ☎ ☎ 230 3—1

Močan, pošten in priden dečko se sprejme kot vajenec takoj pri mesariji Jagrevih dedičev v Ljubljani. 232 3—1

Pasti za podgane, dihurje krte, miši itd. patentirani najnovejši ameriški sistem prodaja in razpošilja trgovina 2088 26—20 **STREL v Mokronogu, Dolenjsko.** Presenečeni uspeh lova se garantira. Cene jako nizke.

Izvirno

naravnost iz Londona pristno angleško blago, površniki, športne obleke in pelerine iz lodna, veljblodne dlake v najfinejši izvršitvi trdke Machol & Lewin v Londonu, podružnica Berolin; dalje najfinejše blago piket, bržunasti in svileni telovniki v najfinejši izvršitvi, prodajajo se po izvirnih cenah.

Angleško skladišče oblek Ljubljana, Glavni trg 5.

225 3—2

Vabilo

na

X. redni občni zbor

hranilnice in posojilnice v Srednji vasi v Bohinju

ki se vrši

v nedeljo 19. februarja 1905 ob 3. uri popoldne v zadržni pisarni.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Odobrenje računskega zaključka za l. 1904.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Prememba pravil. 229 1—1
7. Slučajnosti.

Načelstvo.

O p o m b a: Ko bi občni zbor ob naznačeni uri ne bil sklepčen, vrši se pol ure pozneje drugi občni zbor, ki bo sklepčen ob vsakem številu članov.

208b 12—2

12. januarja 1905.

Gospodu Iekarju Piccoli Ljubljana.

Prosim, pošljite mi 12 škatlic Vaših izbornih salmijakovih pastil.

Velespoštovanjem

Julija Milischka,
Dunaj XIV./I, Goldschlagstr. 1.

Razpis službe.

Kreditno društvo v Kranju razpisuje službo 218 3—2

tajnika.

Službo nastopiti je takoj in se bode plača določila po dogovoru. Prosilci za to službo naj pošljejo svoje prošnje „Kreditnemu društvu“ v Kranju, katerim naj prilože izpričevala o zmožnosti in dosedanjih službah.

Vzajemno podporno društvo v Ljubljani 223 3—2

registrovana zadruga z omejenim jamstvom

razpisuje mesto praktikanta

z letno plačo po dogovoru.

Prosilci morajo biti popolnoma večji slovenskega in nemškega jezika kakor tudi o strokovni izobrazbi. — Prošnje se imajo vložiti do 28. februarja 1905.

Ravnatelj Rajko Samsa.

Služba organista in cerkovnika

se odda pri župni cerkvi v Ambrusu.

Nastop po dogovoru.

224 3—2 **Vaclav Vondrašek, župnik.**